

Referat af møde i Arbejdsgruppen Bøjden Nor Torsdag den 15. november 2012

Til stede: Anni, Børge, Finn, Inge, Gunnar, Jesper, Kirsten, Per H, Per B, Hildur samt Helle Hjorth (HH), Søren Ring (SR) og Carina Pilgaard (CP) fra Fugleværnsfondens sekretariat (FVF)

Afbud: Jens

---

1. Nyt fra sekretariatet

1.1 Personale

Søren Ring (Ibsen), biolog, er pr. 1. oktober 2012 ansat som afløser for Søren Ferdinand Hansen. Carina Pilgaard, skov- og landskabsingeniør, er pr. 1. oktober 2012 - 30. juni 2013 ansat som barselsvikar for Marie-Louise Olsen.

Søren står primært for den overordnede naturovervågning, den biologiske faglighed i forhold til reservaterne og så nogle af de større projekter (f.eks. Bøjden LIFE og arbejdet med at få Bøjden gjort til IBA og fuglebeskyttelsesområde), mens Carina varetager den overordnede drift såsom græsningsaftaler, slet og landbrugsstøtte. Helle står fortsat for den øvrige drift.

1.2 Ny strategiplan for Fugleværnsfonden 2013-2016

HH fortalte om strategiplanen, som indeholder de overordnede visioner, mål og retningslinjer, som FVF arbejder ud fra. I planen står der bl.a. om arbejdsgrupperne:

"Arbejdsgrupper er hjørnesteenene i det frivillige arbejde. Naturområderne skal skabe rum for sociale fællesskaber, hvor indsatsen er til gavn for fuglene og til glæde for mennesker."

Bestyrelsen understregede på sit seneste møde igen vigtigheden og nødvendigheden af og glæden ved de frivillige arbejdsgrupper. Den nye strategiplan vedtages af bestyrelsen inden årsskiftet og bliver herefter lagt på FVF's hjemmeside, så alle interesserede kan læse den.

1.3 Handicapsti

Elise Frydensberg har opnået tilsagn om tilskud fra ANT fonden til projektet omkring handicapvenlig sti til fugletårnet samt nænsom, maskinel rydning af skrænter for slåen.

Det blev i den forbindelse bemærket, at en del af det eksisterende grusmateriale kan genbruges.

Vi har ikke før fået midler fra denne fond, så vi vil gerne se pengene på kontoen, inden vi foretager os yderligere. Såfremt pengene kommer inden årsskiftet, kan projektet forhåbentligt færdiggøres inden marts 2013.

1.4 Status på LIFE-projektet/indvielse til foråret

TAK for indsatsen i forbindelse med EU-tilsyn og Dan Jørgensen arrangementet. FLOT!

Plancher til skjulene er under udarbejdelse. Illustratoren er i gang (Carl Christian Tofte).

Piktogrammer og "vejskiltning" er klar, men stolper mangler.
Opsætning forhåbentligt tidligt forår 2013.

Folderen kommer i en engelsk version.

Søren har endnu ikke lagt sig fast på, hvordan eller præcist hvornår indvielsen skal foregå. Han modtager meget gerne ideer fra jer! Der har været stor travlhed med at sætte sig ind i det nye job og de mange reservater de seneste 6 uger siden Søren og Carina startede.

1.5 Ny græsningsaftale med Jens Larsen, Bimosegård

CP informerede om ny græsningsaftale med Jens Larsen fra Bimosegård, som skal afgræsse noret samt arealerne syd for vejen inklusiv det nytilkøbte areal (i alt 32 ha). Jens afgræsser i forvejen arealerne nord for vejen. Med den nye aftale bliver der således kun én afgræsser i Bøjden Nor, som vi i forvejen kender og er godt tilfredse med.

Jens forventer fortrinsvis at bruge kvier (ca. 35 - 45 stk.) af racen angus/simmenthaler. Der er 4 folde, og vi vil løbende vurdere behovet for at rykke rundt på dyrene i græsningsæsonen.

Græsningsæsonen er i øvrigt som sædvanligt fra maj - oktober.

Jens skal ifølge aftalen slå under hegnet på den ca. 7 km lange hegnstrækning.

2. Arbejdsgruppen og arbejdsopgaver

2.1 Rekruttering

HH forklarede, at hun ønskede at lave målrettet rekruttering. Dvs. alle, der ønsker at være med i arbejdsgruppen, først inviteres til en uformel forventningsafklarende samtale. Dette er ikke en "jobsamtale", men det er for at undgå misforståelser og få afklaret, hvad vedkommende kan bidrage med til gruppen, og hvad frivillige kan forvente af FVF.

HH har for nylig haft en samtale med et potentielt medlem af arbejdsgruppen, som hun inviterede til dette møde. Han dukkede dog ikke op.

Der blev diskuteret hvorvidt gruppen aktivt skal arbejde for at få flere medlemmer. Som det er p.t. passer niveauet af arbejdsopgaver fint til gruppens ressourcer. Det blev i den forbindelse bemærket, at det er vigtigt, at der er opgaver nok til alle fremmødte på arbejdsdage. Sekretariatet mener ikke, dette er et problem, vi kan nemt finde på relevante opgaver ☺ Der bliver eksempelvis flere driftsopgaver i forbindelse med det nytilkøbte areal, der skal løses fremover (se punkt 2.4).

2.2 Gruppens arbejdsstruktur

Der var enighed om, at det er vigtigt, at der er mulighed for, at alle kan deltage. Derfor prioriteres weekenddage som arbejdsdage. Afbud til arbejdsdage til Finn og Inge er vigtigt af hensyn til planlægningen!

Børge foreslog, at man derudover kunne oprette et "akut-hverdagshold", som de har på Langeland, som kan træde til, hvis der er behov for det.

Gruppen var glad for at have en liste med forskellige opgavetyper, som skal udføres. Så er der noget til alle.

2.3 Udførte arbejdsopgaver siden sidste møde

Den 19. juni:

- Klargøring af reservatet inden presseseancen den 22. juni med deltagelse af Dan Jørgensen. I havde arbejdet rigtig hårdt op til, så Bøjden fremstod rigtig "lækker" ☺ Tak! Desværre var pressedækningen ikke så god.
- Gunnar og Kirsten guidede Dan Jørgensen og de øvrige deltagere i presseseancen.

Den 4. september og den 22. oktober:

- Evindelige rosa rugosa ved stranden fjernet. PRÆMIE til Inge.
- Græs slået på vanskelige steder af stisystemet
- Buske trimmet ved indgange og skjul
- Udsigtshul ved vandhullet ved Klydeskjulet
- Skjulene er fejede, og der er vasket vinduer i Bjergandeskjul
- Træbroen har fået kyllingenet
- Besværlig ståltrådsbunke ved p-plads fjernet
- Fældede tjørn i vandkanten foran Bjergandeskjul fjernet og afbrændt
- Stabbe fjernet
- Stødskud på fældede popler hugget af

2.4 Kommende arbejdsopgaver

- Opsætning af piktogrammer, når skiltepæle opsættes
- Opvækst popler i lille lund
- Rosa rugosa (hegn flyttes)
- Rydning af fugleøer, hvis det skønnes nødvendigt

Nye faste opgaver:

- Vandhulspjele/tjek – vi tager det op senere
- Jorddiger/insektvolde ved p-plads – skal slås med buskrydder eller faktisk helst le. Der indkøbes hørive, så det afslåede materialet lettere kan rives væk. Det er vigtigt for at få udpint voldene. Slåtidspunktet er også vigtigt af hensyn til den kommende og indvandrende flora og fauna. Første slæt tages efter den 1. juli og andet slæt omkring den 1. september. Og evt. et ekstra slæt omkring den 1. august, dog kun såfremt det virkelig vokser voldsomt til med nitrophile trivialarter (brændenælder, tidsler, skræpper mm.). Prøv gerne at variere driften af de to volde. Giv fx den ene vold én drift (ved at lade en del af det afslåede ligge) og den anden vold en anden drift (det afslåede urte-/græs-hø fjernes helt), og gør derefter dette på samme måde hvert år.
- Stendiget – der var stemning for at arbejde med at få taget hul på plejen af stendiget til gavn for insekter, padder og fugle. Per foreslog, at man udvalgte nogle særligt fine "udstillingspletter" på strækningen. Her er en smule fra Naturstyrelsen om jord- og stendiger: <http://www2.sns.dk/udgivelser/1999/naturstr/stendiger.htm>
- Overvågning af arter (fugle, flora og fauna) (se punkt 2.7)

2.5 Værktøj/redskaber

Gruppen ønsker hørriver til insektvold samt kratrydder til brombær.

"Gyvsnapperne" (de canadiske contractigators som er eminente til at rive mindre træer op med) og gummibåd er i Langelandsgruppen. Kan evt. udlånes til Bøjdengruppen ved behov.

2.6 Åbent Hus - arrangementer og formidling

Der er mange besøgende til Åbent Hus-arrangementer. De kan næsten ikke være i skjulene. Arrangementerne er blæst en del op i lokalmedierne, og der er opstået en forventning fra publikum om en guidet rundtur. Det skal fremgå tydeligt af arrangementbeskrivelserne, at det ikke er rundture!

Bøjden Beboerforening ønsker samarbejde. Der blev på mødet ikke besluttet noget konkret vedrørende et samarbejde.

Turbeskrivelser og planlægning aftales nærmere snart. Allan Gudio Nielsen skal have datoer og beskrivelser senest den 1. december, for at de kommer med i 2013-folderen!

2.7 Ynglefugletællinger 2012/overvågning på de nye arealer

Ifølge LIFE-projektet skal det nye areal på sigt udvikle sig til et overdrev ved udpining i form af græsning og slet. Fåborg Kommune vil til sommeren 2013 lave en botanisk artsregistrering af vegetationen.

SR spurgte ind til, hvordan den nuværende fugleoptælling kørte. Det er i dag kun Kell Grønborg, der udfører fugletællingerne i Bøjden Nor. Søren tager kontakt til ham.

SR efterspurgte, om nogen i arbejdsgruppen ønskede at deltage i en lidt bredere artsovervågning på de nye arealer. Dette er både for at følge udviklingen indenfor LIFE-projektets sidste år (2013) og fremover. Overvågningen kunne være både fuglearter (som vi jo skal optælle) og evt. også plantearter og padder. Udover de store nye græsningsarealer i de fire folde i øst og sydøst, kunne der evt. også overvåges på de sydlige arealer.

SR ønskede ligeledes forslag til en fremtidig hensigtsmæssig opdeling af området i forbindelse med artsregistreringen. På den måde kan vi bedre se, om vores plejetiltag virker efter hensigten. SR laver et oplæg til fugleovervågning og inddeling på det nye areal, som gruppen kan tage stilling til. Sekretariatet vil komme med et indledende forslag/skitse til, hvordan en evt. bredere overvågning af plante- insekt og/eller padder arter vil kunne udføres løbende af frivillige fra arbejdsgruppen.

Det var et stort ønske, at FVF i foråret arrangerer en botanik-dag for arbejdsgruppen. Det vil dermed være lettere for gruppen at vide, hvad de skal kigge efter.

3. Evt.

QR-koder/SMS-donation

SR og CP fortalte, at FVF overvejer at påføre QR-koder/SMS til donation på fondens placher og foldere. Men det er væsentligt, at det økonomisk kan betale sig. Arbejdsgruppen var positiv overfor ideen.

Trøjer/Adresseliste

Elise søger en fond om midler til at indkøbe trøjer til arbejdsgrupperne.

Mange tak til alle for et godt møde – og til Finn og Inge for kaffe/the og dejlig æblekage!

*Søren og jeg synes, det var hyggeligt og rart at møde jer, der til daglig knokler derude.
Det store arbejde, I alle udfører for fugle, natur og mennesker, er meget værdsat! Tak!*

Venlig hilsen og på gensyn ☺

Carina

Fugleværnsfondens arbejdsgruppe i Bøjden Nor

Kalender forår 2013 - Skriv datoerne i din kalender!

Dato:	Aktivitet:
Lørdag den 16. marts	Arbejdsdag – fra kl. 10.00
Lørdag den 23. marts	Åbent Hus kl. 10.00 - 13.00
Lørdag den 13. april	Arbejdsdag – fra kl. 10.00
Søndag den 12. maj	Åbent Hus kl. 10.00 - 13.00
Tirsdag den 3. juni	Planlægningsmøde kl. 19.00 i Klydeskjulet
Lørdag den 8. september	Åbent Hus kl. 10.00 - 13.00

Finn og Inge indkalder som sædvanlig til alle arbejdsdage.